

Statenmededeling

Onderwerp

Consequenties toekenningen kunstenplanperiode 2017-2020

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De consequenties voor Brabantse culturele instellingen na subsidie toekenningen door rijk, provincie en gemeenten voor de kunstenplanperiode 2017-2020. De gevolgen van de toekenning voor het Brabantse Cultuursysteem zijn ambtelijk in beeld gebracht en bestuurlijk besproken in BrabantStad verband. De provincie heeft meer Rijksgeld naar Brabant gehaald dan in de vorige kunstenplanperiode. Uw staten worden geïnformeerd over de uitkomsten van de analyse en de maatregelen die zijn genomen.

Datum

21 maart 2017

Documentnummer

GS: 4161852

PS: 4166841

Aanleiding

Eind 2016 hebben het ministerie van OCW en alle landelijke cultuurfondsen bekend gemaakt welke culturele instellingen de komende kunstenplanperiode op meerjarige financiële steun van het rijk kunnen rekenen. Ook de provincie heeft in 2016 regelingen voor de periode 2017-2020 opengesteld en op basis daarvan besloten welke Brabantse instellingen meerjarig worden ondersteund. Tenslotte hebben ook de grote Brabantse gemeenten bekend gemaakt welke instellingen gemeentelijke steun krijgen. Op 11 november hebben uw staten gevraagd wat de gevolgen van de verschillende toekenningen zijn voor het Brabantse Cultuursysteem. Ons college heeft toen toegezegd de gevolgen van de toekenning voor het Brabantse Cultuursysteem in beeld te brengen en te bespreken in BrabantStad verband. Hier heeft een ambtelijk werkgroep van provincie en steden aan gewerkt. Toegezegd is begin 2017 uw Staten te informeren over de consequenties voor culturele instellingen in Brabant en maatregelen die zijn genomen. In voorliggende statenmededeling informeren wij uw Staten hierover. Op 7 april 2017 organiseren uw Staten een rondetafelgesprek met vertegenwoordigers van het culturele veld over dit onderwerp, deze notitie kan hiervoor als achtergrond informatie dienen.

Bevoegdheid

Provinciale Staten hebben in juni 2016 het uitvoeringsprogramma cultuur 2016-2020 vastgesteld inclusief een begrotingswijziging waardoor meer middelen beschikbaar zijn gesteld voor de provinciale regelingen voor de professionele kunsten. Wij informeren uw Staten over de uitvoering van het beleid in het kader van uw controlerende rol.

Kernboodschap

1. *De provincie heeft meer Rijksgeld voor cultuur naar Brabant gehaald dan in de vorige kunstenplan periode.*

In het bestuursakkoord was de ambitie geformuleerd om meer rijks cultuurgeld naar Brabant te halen. Dit is gelukt! In het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016-2020 (juni 2016) is vastgelegd dat Brabantse kunstinstellingen voor productie en/of presentatie recht hebben op een provinciale subsidie, indien zij ook in aanmerking komen voor de meerjarige subsidieregelingen van het Rijk of een van de Rijksfondsen. In de regeling voor professionele kunsten 2017-2020 (opengesteld in 2016) is daarom in paragraaf 1 een sterke focus gelegd op die instellingen die kansrijk waren voor Rijksfinanciering. De aanvragen zijn door onze adviescommissie beoordeeld en de subsidies zijn eind 2016 verdeeld. De Rijksfondsen hebben nu ook allemaal hun beoordelingen en honoreringen bekend gemaakt. Dit heeft er toe geleid dat in totaal de komende periode 2017-2020 zeker ruim € 8,5 miljoen rijksgeld extra naar Brabant is gekomen ten opzichte van de vorige periode (toen kregen we in totaal ruim € 18 miljoen voor 4 jaar). De provincie zelf heeft ook bijna ruim € 5 miljoen extra geïnvesteerd ten opzichte van de vorige kunstenplan periode. In bijlage 1 vindt u een overzicht welke instellingen de komende kunstenplanperiode 2017-2020 geld krijgen van Rijk, provincie en gemeenten. Overigens is ook nu de verdeling van rijksmiddelen ten opzicht van de Randstad nog steeds scheef. Brabant als 2e economische regio ontvangt slechts circa drie procent van de rijksmiddelen.

2. *De Brabantse culturele infrastructuur is voor de komende kunstenplanperiode in de breedte versterkt.*

Nadat alle regelingen zijn gesloten, kunnen we constateren dat ten opzichte van de vorige kunstenplanperiode de Brabantse infrastructuur in de breedte versterkt is. De verbreding en versterking vond met name plaats rond de visuele kunsten met een groot aantal nieuwe toetreders: EKWC, DDW, MU, BredaPhoto, Fundament, Textielmuseum, Onomatopoe, Club Solo, BioartsLab. Daarnaast is letteren als discipline nu in deze periode ook door het rijk gehonoreerd in Brabant (Tilt). Binnen theater en jeugdtheater zijn met de komst van Podium Bloos en Schippers en Van Gught wat verschuiven en beperkte verbreding opgetreden. Bij dans en muziek zijn Panama Pictures en Cross-Linx toegetreden.

De komende maanden volgt besluitvorming van enkele jonge startende culturele ondernemers. Hiervoor is voor de periode 2017-2018 in totaal € 0,5 miljoen beschikbaar en liggen plannen voor rondom talentontwikkeling.

3. *Wij hebben in de perspectiefnota voorstel gedaan om nog € 470.000 beschikbaar te stellen voor 2 instellingen die wel geld van het rijk krijgen, maar waarvoor de provinciale subsidieplafonds bereikt zijn.*

Nadat uw Staten al eerder het besluit hadden genomen om extra geld beschikbaar te stellen voor de professionele kunsten, besloot de Tweede Kamer bij de begrotingsbehandeling van OCW extra middelen voor cultuur beschikbaar te stellen. Daardoor kon alsnog een aantal Brabantse

Datum

21 maart 2017

Documentnummer

GS: 4161852

PS: 4166841

organisaties vanuit het Rijk worden gehonoreerd. Echter, nog niet alle instellingen die wel geld van het rijk krijgen, hebben - vanwege bereikte subsidieplafonds in de provinciale regelingen - zekerheid over een bijdrage van de provincie terwijl wij als provincie wel voorafgaand hebben gecommuniceerd dat wij die instellingen zouden matchen onder voorbehoud van goedkeuring begrotingswijziging door PS. Het betreft twee instellingen: Afslag Eindhoven voor het volledig gevraagde subsidiebedrag van € 400.000 en Matzer voor een aanvulling van € 70.000. Dit is in de perspectiefnota als financieel knelpunt opgenomen.

Datum

21 maart 2017

Documentnummer

GS: 4161852

PS: 4166841

4. *Een aantal instellingen verkeert nog in onzekerheid over meerjarige subsidies door het rijk.*

Een aantal instellingen krijgt vooralsnog maar voor 1 jaar rijkssubsidie. Of zij uiteindelijk een meerjarige subsidie krijgen, is afhankelijk van een nieuw kabinetsbesluit na de verkiezingen. Zij zullen naar verwachting pas in de 2e helft van 2017 zekerheid krijgen over voortzetting van hun subsidie. Deze organisaties krijgen wel meerjarige ondersteuning door provincie en gemeenten, maar rijksbijdrage is nog onzeker. Provincie en gemeenten zien hier enkel nog een beperkte rol in de vorm lobby en belangenbehartiging naar Den Haag indien dit nodig is. Het betreft Afslag Eindhoven, Matzer, Paul van Kemenade, Onamatopee en Fundament.

5. *Er ontstaan geen witte vlekken in het Brabantse Cultuursysteem*

Samen met onze BrabantStad-partners concluderen we dat - nu bekend is welke instellingen financiële ondersteuning krijgen - er geen gaten vallen in het culturele systeem van Brabant. Zoals onder punt 2 is aangegeven, zijn nieuwe partijen tot het systeem toegetreden. In een aantal disciplines jeugdtheater, muziek en dans zien we wel dat er veranderingen plaatsvinden ten opzichte van de vorige periode. Soms betekent dit dat organisaties hun activiteiten op een lager niveau continueren, maar een aantal zal mogelijk ook hun activiteiten stopzetten. Dat betreuren wij, maar wij zien ook dat dit eigen is aan de situatie van een vierjarige cyclus voor professionele kunsten waarbij partijen toetreden tot het systeem en andere verdwijnen. Daarnaast zien we ook dat gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen om bijvoorbeeld partijen die in de vorige periode subsidie van rijk of provincie kregen extra door gemeenten worden ondersteund. We hebben kennis genomen van een initiatief van dansinstellingen die op dit moment een analyse maken wat er rondom dans in Brabant nog nodig is.

6. *Het is wenselijk om voor de komende kunstenplanperiode in BrabantStad te komen tot een gezamenlijk visie over onze Brabantse Culturele infrastructuur en regelingen onderling af te stemmen.*

Opvallend is dat gemeenten bepaalde instellingen van groot belang achten die niet in aanmerking kwamen voor provinciale ondersteuning vanwege de hoogte van het beschikbare subsidieplafond. Hierdoor kunnen organisaties met groeipotentie de komende periode zich moeilijker ontwikkelen tot organisaties die landelijk ook kunnen doorstromen. De gemeenten nemen voor enkelen van deze partijen hun verantwoordelijkheid binnen de

gemeentelijke financiële kaders die er zijn, maar mogelijk hadden we hier in samenhang meer kunnen bereiken. Een gezamenlijke visie over wat we samen van belang vinden in ons culturele systeem is daarom gewenst.

Omdat voor de komende kunstenplanperiode het concept stedelijke regio meer centraal zal staan bij de verdeling van rijksmiddelen biedt dat ons de mogelijkheid hier nu stappen in te zetten. Voor BrabantStad is het daarom van groot belang de komende periode een heldere visie te formuleren wat wij samen verstaan onder onze stedelijke regio met betrekking tot cultuur.

Daarom hebben wij vorige jaar met het rijk afspraken gemaakt en een taskforce in het leven geroepen. Na de zomer van dit jaar willen we in BrabantStad een gezamenlijke cultuur visie afronden op basis waarvan we gesprekken met het rijk verder kunnen voeren.

Overall conclusie is wel dat wanneer we als overheden werken vanuit een gezamenlijke visie waarbij verschillende cultuur regelingen meer op elkaar zijn afgestemd we nog meer samenhang kunnen bewerkstelligen.

Datum

21 maart 2017

Documentnummer

GS: 4161852

PS: 4166841

Consequenties

1. *Het is van belang om prioriteit te geven aan het maken van een gezamenlijke visie voor de Brabantse Culturele infrastructuur*

De wijze waarop wij afgelopen jaar onze regeling hebben ingestoken, heeft geleid tot substantieel hogere rijksbijdrage voor cultuur in Brabant. Het beoogde doel (meer geld vanuit Den Haag naar Brabant) is daarmee bereikt. De ambitie om dit jaar samen met BrabantStad een visie te ontwikkelen over de Brabantse culturele infrastructuur is van groot belang om goede invulling te kunnen geven aan het concept stedelijke regio en zo ook een volwaardig gesprekspartner te zijn richting het Rijk in de voorbereiding van de nieuwe kunstenplanperiode. Najaar 2017 en medio 2018 zijn daarvoor cruciaal in de planning van die nieuwe kunstenplanperiode, want dan worden de nieuwe contouren van het nieuwe beleid ontwikkeld.

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing

Communicatie

Wij zijn voornemens om een kaart en infographic te maken met daarop het overzicht van alle culturele instellingen en gezelschappen die de komende jaren worden ondersteund.

Vervolg

De komende maanden zullen wij intensief overleg voeren met het ministerie van OCW, De Raad van Cultuur, verschillende cultuurfondsen, de culturele sector in Brabant en gemeenten. Wij verwachten na de zomer meer informatie te hebben over de visie die we samen met onze partners ontwikkelen. Wij zullen dan uw

Staten hierover informeren en zullen u dan ook verder informeren over het proces.

Datum

21 maart 2017

Documentnummer

GS: 4161852

PS: 4166841

Bijlagen

1. Overzicht bijdragen culturele instellingen rijk, provincie gemeenten 2017-2020

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer A. Doedens, (073) 681 21 90, adoedens@brabant.nl,
cluster Cultuur en Samenleving van eenheid Directeur Strategie en Beleid.

Opdrachtnemer: mevrouw H.L.A. Duenk, (073) 680 85 09, hduenk@brabant.nl,
afdeling Samenleving en Cultuur van cluster Cultuur en Samenleving.